

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

**Ковельська міська територіальна громада
Волинська область**

Частина 2

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	2
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	<i>2</i>
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	<i>3</i>
<i>Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів.....</i>	<i>3</i>
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
Рекомендації.....	6

Терміни та скорочення

- ВПО — внутрішньо переміщені особи
МТГ — міська територіальна громада
НПА — нормативно-правовий акт
ОМС — органи місцевого самоврядування
АТО — антитерористична операція

Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів

Проаналізувавши чинні нормативно-правові акти, опубліковані на сайті громади, встановлено, що відсутні окремі програми, спрямовані виключно на підтримку ВПО.

Область / населений пункт, громада	Всього НПА (зокрема проєктів НПА)		З них за тематикою				
	Регіональні, місцеві програми	Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо	Програми щодо підтримки населення	Програми щодо підтримки ВПО	НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення	НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО	Проєкти НПА щодо підтримки ВПО
Волинська обл., Ковельська МТГ	41	7	12	4	5	4	0

Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Програми та НПА щодо підтримки населення</i>			<i>Програми (зокрема проєкти) та НПА щодо підтримки ВПО</i>	
	<i>Всього</i>	<i>З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО</i>	<i>З них потребують внесення змін або доповнень</i>	<i>Всього</i>	<i>З них потребують внесення змін або доповнень</i>
Волинська обл., Ковельська МТГ	12	7	1	12	0

Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів

Під час аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту ВПО у Ковельській МТГ доходимо висновку, що ВПО сприймаються тут як повноцінні члени громади без виокремлення їх в окрему категорію. Це сприяє їхній інтеграції, самовизначенню та взаємодії з іншими членами громади.

Проаналізовані програми, які спрямовані на:

- Розв'язання основних проблем ВПО, які зареєстровані та перебувають на території громади.
- Забезпечення належних умов життєдіяльності, вирішення питання забезпечення тимчасовим або соціальним житлом.
- Забезпечення соціальної, фізичної, медичної, психофізіологічної та матеріальної підтримки ВПО.
- Сприяння у працевлаштуванні.
- Підвищення самодостатності та незалежності ВПО з урахуванням інтересів громад, які їх приймають.
- Забезпечення права на освіту, підтримка дітей.
- Налагодження ефективної взаємодії ВПО з приймаючими громадами та органами державної влади на засадах партнерства, наслідком якої

є усунення будь-яких проявів дискримінації та досягнення соціальної єдності.

- Зменшення соціальної напруги серед ВПО.
- Інтеграцію ВПО і впровадження рішень для забезпечення реалізації та захисту їхніх прав, свобод і законних інтересів.

Зокрема, *Цільова соціальна програма «Молодь Ковельської територіальної громади» на 2024 рік* (затверджена Рішенням Ковельської міської ради від 21.12.2023 № 44/17) орієнтована на підтримку вразливих груп молоді та ВПО, здійснення заходів, спрямованих на соціальне становлення та підтримку молоді з числа ВПО.

У межах *Соціальної програми оздоровлення та відпочинку дітей шкільного віку Ковельської міської територіальної громади на 2024 рік* (затверджена Рішенням Ковельської міської ради від 21.12.2023 № 44/10) за рахунок коштів міського бюджету послуги з оздоровлення та відпочинку надаються дітям, зареєстрованим як ВПО.

Рішенням виконкому Ковельської міської ради *«Про встановлення розміру плати для батьків за харчування дітей у закладах дошкільної освіти Ковельської територіальної громади у 2024 році»* (від 11.01.2024 № 7) встановлено безоплатне харчування у закладах дошкільної освіти для дітей з числа ВПО та дітей, що мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів.

Рішенням виконкому Ковельської міської ради *«Про встановлення розміру плати для батьків за харчування дітей у закладах загальної середньої освіти»* (від 11.01.2024 № 6) встановлено безоплатне харчування у закладах загальної середньої освіти для дітей з числа ВПО та дітей, що мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів.

Метою *Порядку формування фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на території Ковельської міської територіальної громади* (затверджений Рішенням Ковельської міської ради від 28.09.2023 № 41/10) є впорядкування порядку формування на території Ковельської МТГ фонду житла, призначеного для тимчасового проживання ВПО, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання ВПО.

Згідно з Рішенням виконавчого комітету Ковельської міської ради від 11.03.24 № 63 *«Про видачу ордерів на вселення в житлові приміщення з фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб»* видано 24 ордери на вселення в житлові приміщення.

Крім того, у громаді діють дві мобільні бригади соціально-психологічної допомоги. До складу кожної входять два фахівця (психолог, соціальний працівник), а також водій з автомобілем. Унікальність надання послуг — в мобільності: спеціалісти бригад можуть виїжджати на виклики до найбільш важкодоступних місць, надавати послуги жителям місцевих громад і ВПО, які перебувають на їх території та не мають доступу до спеціалізованих закладів або обмежені у пересуванні. Послуги мобільних бригад надаються завдяки фінансовій підтримці урядів Великої Британії та Канади, а також CERF (Central Emergency Response Fund) у партнерстві з місцевими органами влади та виконавчими партнерами, БФ «Butterfly».

Молодіжна рада при Ковельському міському голові розпочала впроваджувати проєкт «Комфортне середовище для ВПО», що реалізується у межах проєкту ГО «Молодіжна платформа» «Діалоги перемоги: участь молоді у відновленні України» (за підтримки ПРООН, за фінансування Міністерства закордонних справ Данії та Уряду Японії).

Також розпочато реалізацію проєкту «Нові ідеї для нових громад» Агенцією регіонального розвитку Прибужжя за підтримки програми «Мріємо та діємо». Він теж орієнтований на молодь з числа ВПО, яка живе у громаді.

У Ковельській МТГ проводяться арттерапевтичні заняття для дітей з числа ВПО в межах проєкту «Арттерапія Ковель». Проєкт фінансується Агентством ООН у справах біженців (УВКБ ООН) в межах грантової програми з підтримки ініціатив переселенців, що впроваджується ГО «КримSOS». Відкрито й арттерапевтичну кімнату для дітей ВПО у Міській дитячій бібліотеці.

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Проаналізувавши місцеві політики та програми Ковельської МТГ, доходимо висновку, що у громаді питання забезпечення прав і свобод ВПО забезпечується на належному рівні.

Впровадження ефективного механізму інтеграції ВПО, рішень щодо забезпечення реалізації та захисту їхніх прав, налагодження ефективної взаємодії ВПО з органами місцевого самоврядування здійснюється шляхом затвердження та виконання програм. У межах чинних програм та нормативних актів впроваджуються заходи за напрямками:

- Задоволення як економічних, так і культурних та соціальних потреб ВПО.
- Розбудова соціальної згуртованості, підвищення рівня соціально-економічного розвитку і стійкості територіальних громад.

- Забезпечення права на житло, охорону здоров'я, соціальний захист, зайнятість, освіту, доступ до інформації тощо.
  - Розширення можливостей працевлаштування ВПО та зростання їхнього професійного рівня.
  - Створення сприятливих умов для проживання, навчання та оздоровлення дітей з числа ВПО.
  - Підвищення активної ролі ВПО у житті територіальних громад.
  - Реалізація житлових прав ВПО, права на соціальний захист.
  - Психологічна підтримка ВПО.
  - Створення умов для інтеграції ВПО у громаду, яка їх приймає.
- Співпраця з міжнародними і громадськими організаціями також забезпечує додаткові ресурси та підтримку для реалізації програм.

Ковельська міська рада на виконання Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року (затверджена Розпорядженням КМУ від 07.04.2023 № 312-р) ефективно здійснює заходи, виконання яких дозволяє зменшити соціальну напругу серед ВПО та підвищити якість їхнього життя шляхом зміцнення їхньої спроможності та соціального захисту.

Серед виявлених проблем громади — відсутність цільової програми «Підтримка внутрішньо переміщених осіб у Ковельській громаді».

Рекомендації

1. Створити цільову програму «Підтримка внутрішньо переміщених осіб у Ковельській громаді», яка може бути спрямована на забезпечення реалізації законів України «Про соціальні послуги», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про охорону дитинства», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» та інших НПА, що гарантують соціальні права ВПО, передбачені Конституцією України.
2. Розробити програму забезпечення житлом ВПО, яка передбачала б можливість надання тимчасового житла, компенсування вартості орендованого житла тощо.
3. Рекомендовано внести зміни до Програми соціального захисту окремих категорій мешканців Ковельської міської територіальної громади на 2024 рік (*таблиця*).

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<i>Програма соціального захисту окремих категорій мешканців Ковельської міської територіальної громади на 2024 рік (затверджена Рішенням Ковельської міської ради від 21.12.2023 № 44/9)</i>		
II. Загальна частина	II. Загальна частина <i>(доповнити)</i> : внутрішньо переміщеним особам.	II. Загальна частина <i>(доповнити)</i> : внутрішньо переміщеним особам.
4.1. Надання матеріальної допомоги	4.1. Надання матеріальної допомоги <i>(доповнити)</i> : внутрішньо переміщеним особам, які залишилися без засобів для існування по незалежним від них обставинам (стихійне лихо, нещасний випадок та інше), а також тим, які перебувають у скрутних життєвих обставинах.	4.1. Надання матеріальної допомоги <i>(доповнити)</i> : внутрішньо переміщеним особам, які залишилися без засобів для існування по незалежним від них обставинам (стихійне лихо, нещасний випадок та інше), а також тим, які перебувають у скрутних життєвих обставинах.
VI. Очікувані результати	VI. Очікувані результати <i>(доповнити)</i> : матеріальна допомога внутрішньо переміщеним особам.	VI. Очікувані результати <i>(доповнити)</i> : матеріальна допомога внутрішньо переміщеним особам.

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізаційний Суппорт Сервісес”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоб слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:

<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

info@radnyk.org

FACEBOOK:

[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:

[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:

[@SSS_Ukraine](https://www.telegram.com/@SSS_Ukraine)

TWITTER:

[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/@SSS_Ukraine)